

Przeszkody w stosowaniu środków alternatywnych

Rola obrony i niewystarczające wdrożenie gwarancji
procesowych w postępowaniach transgranicznych

Niewystarczające wdrożenie gwarancji procesowych w postępowaniach transgranicznych

Stosowanie środków alternatywnych wobec ENA

wszystkie stanowią środki fakultatywne, które „moga” zostać wydane przez właściwe organy.

szeroki zakres **swobody uznania** przy podejmowaniu decyzji o wydaniu środka przez właściwe organy...

Z badań przeprowadzonych przez FairTrial wynika, że **organy sądowe państw członkowskich oczekują, iż to obrońcy przedstawia argumenty** na rzecz zastosowania środka alternatywnego wobec ENA.

*Czy to dobra praktyka?
Czy ciężar argumentowania za zastosowaniem alternatywnego środka lub zwolnienia powinien spoczywać na obrońce, a nie na prokuraturze?*

Stosowanie środków alternatywnych wobec ENA w rękach obrony...

- ☐ To do obrońcy należy przedstawienie argumentów przeciwko tymczasowemu aresztowaniu oraz wnioskowanie o zastosowanie alternatywnego środka lub o zwolnienie.
- ☐ Obrońcy muszą mieć możliwość proponowania środków alternatywnych i przedstawienia odpowiednich argumentów.

ALE

Pierwszą przeszkodą w stosowaniu środków alternatywnych jest brak wiedzy wśród praktyków

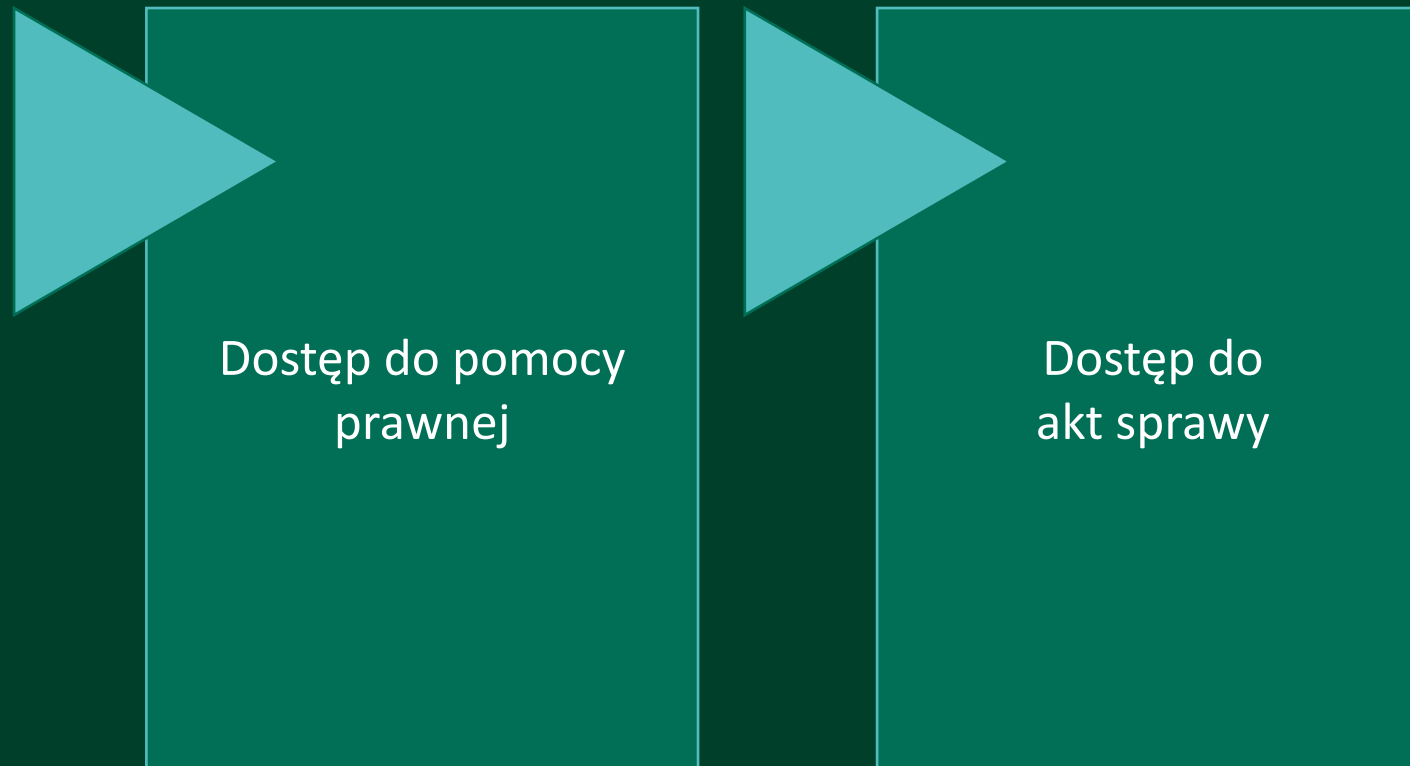
Prawa procesowe w postępowaniach transgranicznych

- ❑ W kontekście postępowań transgranicznych oznacza to konieczność zapewnienia gwarancji procesowych umożliwiających danej osobie przygotowanie i prowadzenie skutecznej obrony.
- ❑ Osoba, której dotyczy wniosek, (oraz jej obrońca) powinni mieć możliwość zakwestionowania ENA i wystąpienia o zwolnienie lub zastosowanie innego instrumentu wzajemnego uznawania UE.

ALE

Niewystarczające wdrożenie
gwarancji procesowych w
postępowaniach transgranicznych

Niewystarczające wdrożenie gwarancji procesowych w postępowaniach transgranicznych

Dostęp do adwokata i pomoc prawna w transgranicznym postępowaniu karnym

Wiążące normy minimalne określono w

- ☐ dyrektywie 2013/48/UE w sprawie dostępu do adwokata
- ☐ dyrektywie 2016/1919/UE w sprawie pomocy prawnej

Dostęp do pomocy prawnej

Obecność i aktywny udział adwokata na wczesnych etapach postępowania może **zwiększyć szansę na zwolnienie lub zastosowanie innego unijnego instrumentu wzajemnego uznawania.**

- NA PRZYKŁAD:
 - ENA są wydawane w celach związanych z przeprowadzeniem dochodzenia, przed skierowaniem sprawy do sądu, w celu przesłuchania podejrzanego.
 - W miejsce ENA adwokat może wystąpić o wydanie europejskiego nakazu dochodzeniowego i ubiegać się o zorganizowanie przesłuchania w formie wideokonferencji

Przeszkody w uzyskaniu pomocy prawnej

- ☐ **Podwójna reprezentacja** w postępowaniu na podstawie ENA: w państwie wydającym i w państwie wykonującym nakaz
- ☐ Władze informują osoby, których dotyczy wniosek, o przysługującym im prawie dostępu do adwokata w państwie wydającym, ale nie zapewniają tym osobom **żadnej praktycznej pomocy**.
- ☐ Dostęp do pomocy prawnej w państwie wydającym w dużej mierze **zależy od kontaktów i zdolności finansowej** osób, których dotyczy wniosek, ich krewnych lub ich adwokata w państwie wykonującym, pozwalających na podjęcie niezbędnych działań.
- ☐ Dostęp do **wysokiej jakości pomocy prawnej** i obrony prawnej dla osób korzystających z pomocy prawnej

Dostęp do akt sprawy w transgranicznym postępowaniu karnym

Wiążące normy minimalne określono w

- ❑ dyrektywie 2012/13 w sprawie prawa do informacji

Dostęp do akt sprawy

- ❑ dostęp do informacji znajdujących się w posiadaniu organów wydających ma **kluczowe znaczenie dla umożliwienia adwokatom świadczenia skutecznej pomocy prawnej**, a w szczególności **zakwestionowania** podstawy krajowego nakazu aresztowania i/lub ENA.
- ❑ Obrona może zakwestionować proporcjonalność ENA tylko wówczas, **gdy zna podstawy**, na których oparta jest decyzja o wydaniu środka.

Przeszkody w dostępie do akt sprawy

- Zapewnienie **odpowiedniej ilości czasu** na dostęp do akt sprawy.
 - Po wydaniu decyzji o przekazaniu osoba, której dotyczy wniosek, zostanie zatrzymana i przekazana do wydającego państwa członkowskiego, gdzie będzie ponownie przetrzymywana przez kilka dni lub tygodni, zanim uzyska możliwość dostępu do akt sprawy i zakwestionowania zatrzymania.
 - Bez dostępu do akt sprawy przed przekazaniem obrona nie będzie w stanie zakwestionować ENA.

EIPA

European
Institute of
Public
Administration

